

Regionernes Videncenter
for Miljø og Ressourcer

Grundvandsjubilæum for VAP og GRUMO

Bente Villumsen, Enhedsleder i Danske Regioner

**Varslingssystemet for
Pesticider** | 1999 – 2019

**Den Nationale Grundvands-
overvågning** | 1989 – 2019

50
år

De fem regioner og Danske Regioner

Hvorfor har regionerne et videncenter på miljøområdet?

Jordforureningslovens § 17, stk. 3:

Regionsrådet indsamler erfaringer med gennemførelse af afværgeforanstaltninger, herunder oprydninger efter jord-, overfladevands- og grundvandsforurening.

Amterne overtog opgaven med at afgøre, hvor der skulle foretages afværgeforanstaltninger, fra Miljøstyrelsen i 1996. Det fremgår af lovforslaget, at:

”Som forudsætning for den nye organisationsmodel ligger, at:

- *Amtsrådene opretter en Depotenhed med henblik på at foretage en systematisk videnopsamling og -bearbejdning i forhold til amtskommunernes driftsopgaver samt udbud- og kontraktstyring. Depotenheden finansieres af amtsrådene og Københavns og Frederiksberg Kommuner.*
- *Amtsrådsforeningen og Københavns og Frederiksberg Kommuner nedsætter et særligt depotpanel, der får til opgave, dels at beskrive depotenhedens funktion, dels at fungere som faglig styringsgruppe for depotenheden. ”*

Rammer og formål for regionernes videncenter

Videncenter for Miljø og Ressourcer har til formål at

- indsamle, systematisere og tilgængeliggøre viden og ekspertise i forbindelse med regionernes opgaver inden for områderne miljø og ressourcer samt at understøtte erfaringsudveksling, metodeudvikling, videndeling og samarbejde mellem regionerne.
- varetage regionernes interesser i overensstemmelse med bestyrelsens politik, herunder at arbejde for de politiske ændringsmål, som fremgår af bestyrelsens strategi og arbejdsprogram for 2018-22.

De to formål spiller ofte sammen, og mange af videncenterets aktiviteter har elementer af begge.

Eksempel på rapporter fra regionernes arbejde på miljøområdet

Regionerne samarbejder og bidrager med viden

Data fra grundvandsovervågningen bidrager med viden og indhold til regionernes værktøjskasse

Pesticidanalyser og læring fra grundvandsovervågningen

Fladekilde

Store arealer i marken

Lav koncentration i grundvandet

Myndighed: Kommuner og Miljøstyrelse
(indsatsplaner og
godkendelsesordninger)

Punktkilde

Lille areal på vaskepladsen

Høj koncentration i grundvandet

Myndighed: Regioner
(Jordforureningsloven)

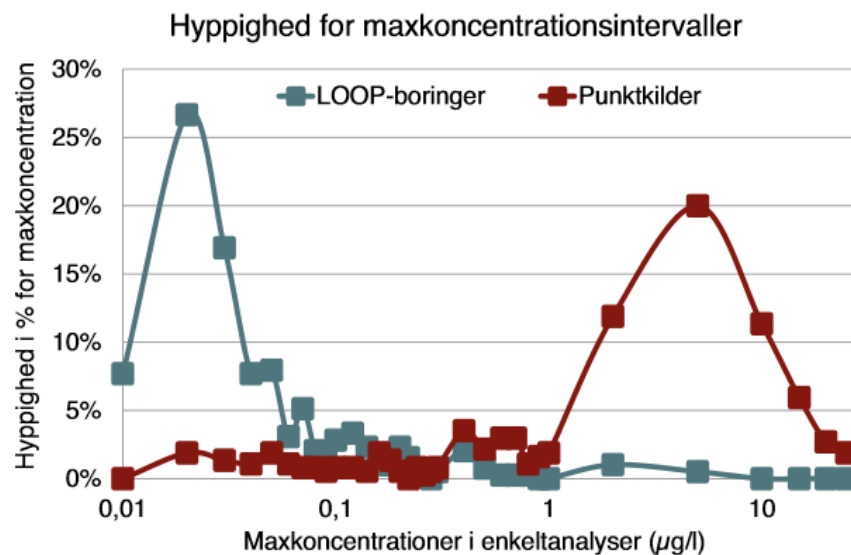
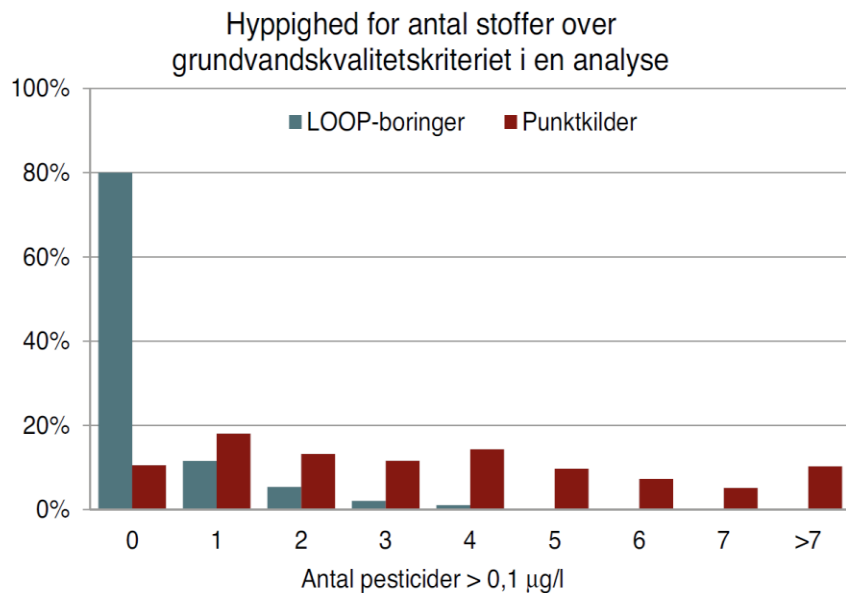

Fund i en enkelt analyseret vandprøve			
	Tilstedeværelse af mange stoffer (mindst 4 stoffer > detektionsgrænsen) og/eller mindst 2 stoffer > grundvandskvalitetskriteriet	Ja	PUNKT
	Fund i høje koncentrationer (mindst 1 stof > 1 µg/l)	Ja	PUNKT
FLADE	Ja	Kun BAM og kun i lave koncentrationer (max konc: 0,1 µg/l)	
FLADE	Ja	Lave koncentrationer af alle stoffer (max konc: 0,05 µg/l)	
FLADE	Ja	Høj andel af metabolitter (dog ikke phenoxysyre-metabolitter)	
Fund i flere analyserede vandprøver			
	Samme stof genfindes men i varierende koncentrationer (> en størrelsesorden)	Ja	PUNKT
FLADE	Ja	Stor variation i hvilke stoffer, der findes over tid	
	Stejl gennembrudskurve for enkeltstof (mindst ca. 0,01 µg/l/år)	Ja	PUNKT
	Flere fund af phenoxysyrer (moderstoffer og/eller metabolitter og urenheder) > 0,1 µg/l	Ja	PUNKT
	Horizontal variation i koncentration af samme stof/stoffer i dybe boringer (>10 m) placeret inden for 100m	Ja	PUNKT
	Forekomst af et stof i en indvindingsboring, der ikke forekommer i mere terrænnære boringer (Boringerne skal være i hydraulisk kontakt)	Ja	PUNKT

Hvad blev der af pesticidanalyser fra LOOP-boringer?*

*de blev sparet væk i 2007

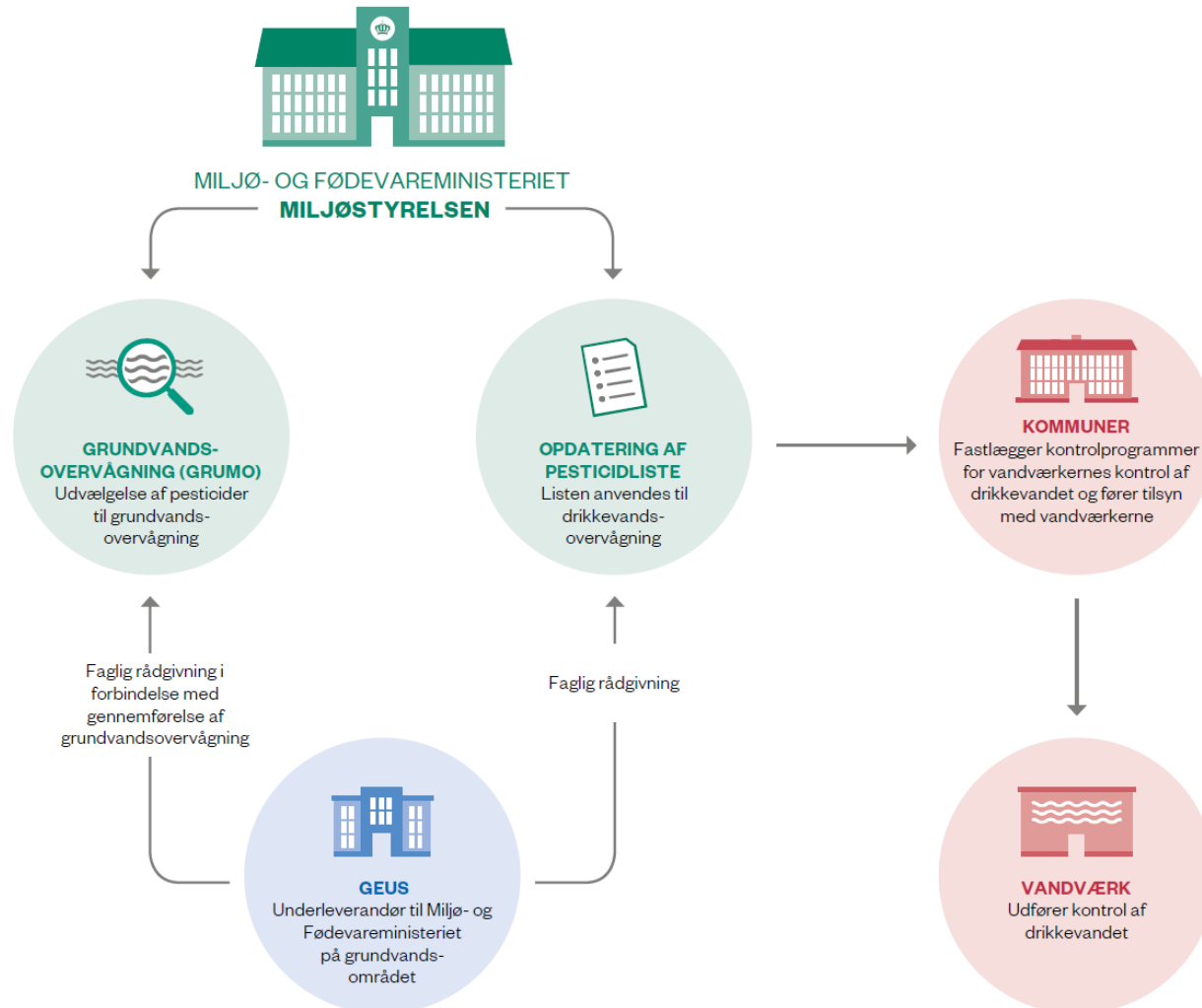
Resultater fra regionernes pesticidanalyser

Sorteret efter hyppighed af påvisning:								
Pesticidstof	antal prøver med påvisning	nyt stof?						
Desphenyl-Chloridazon	356		Alachlor-Ethansulfonsäure (Alachlor-ESA)	27	1	Haloxypop	5	1
Metaxylsäure (CGA 62826)	277		Clopyralid	26	1	Metribuzin-diketo	5	
N,N-Dimethylsulfamid (DMS)	268	1	DNOC	26		2,4-D	4	
2,6-Dichlorbenzamid (BAM)	262		DEET (N,N-Diethyl-m-toluamid)	25	1	2,6-Dichlorbenzoesäure	4	
Chlorthalonil-Amidsulfonsäure (R417888)	230	1	Dimethachlor-desmethoxyethyl-Sulfons. (CGA 369873)	24	1	Aminopyralid	4	
Methyl-Desphenyl-Chloridazon	178		Simazin-2-Hydroxy	24		Amitrol	4	1
1,2,4-Triazol	133	1	2,6-Dichlorphenoxy-Propionsäure (2,6-DCPP)	23		Azoxystrobin	4	
Dithiocarbamate als CS2	108	1	Desethylatrazin-2-Hydroxy	22		Bromoxynil	4	1
Bentazon	104		Hexazinon	22		Clomazone	4	1
Saccharin	104	1	Dimethachlorcarbonsulfonsäure (CGA 373464)	21	1	Cyanazin	4	1
AMPA	100		Dinoterb	21	1	Desethylterbutylazin-2-hydroxy	4	1
Atrazin-desethyl-desisopropyl	99		Isoproturon	21		Dicamba	4	1
Desisopropylatrazin	93		Metribuzin-desamino-diketo	20		Florasulam	4	1
Mecoprop	79		Boscalid	19	1	Glufosinat	4	1
Dichlorprop (2,4-DP)	73		Diuron	19		Isoproturon-desmethyl	4	
Azoxystrobin Metabolit R234886	69		Lenacil	18		2,4-Dichloranisol (2,4-Dichlormethoxybenzol)	3	1
Simazin	69		Metsulfuron-methyl	18	1	Alachlor-Carbonsäure (Alachlor-OA)	3	1
2-(4-Chlorphenoxy)-Propionsäure (4-CPP)	66		Pyrimidinol	18	1	Benazolin	3	1
Hydroxyatrazin	63		Atrazin-desethyl-desisopropyl-2-Hydroxy	17		Pirimicarb	3	
Desethylatrazin	56		2,4-Dichlorphenol	15		Asulam	2	1
Atrazin	55		Dichlobenil	14		Carbendazim	2	1
Glyphosat	55		Diflufenican	14	1	Linuron	2	
4-Nitrophenol	48		Ethylenthioharnstoff (ETU)	14	1	Mandipropamid	2	1
5-Trifluormethyl-2-(1H)pyridon (TFMP)	46		Formaldehyd	14	1	Methabenzthiazuron	2	1
4-Chlor-2-methylphenol	43		Prosulfocarb	14	1	Napropamid	2	1
Imidacloprid	42	1	Tebuconazol	14	1	Parathion-ethyl	2	
Monuron	41	1	2,6-MCPPP (2,6-Mecoprop)	13	1	Picloram	2	1
Metamitron-desamino	39	1	Dimethachlor-Säure (CGA50266)	13	1	Propachlor-Ethansulfonsäure (Propachlor-ESA)	2	1
2-(3-Trifluormethylphenoxy)-Nikotinsäure	34	1	Ethofumesat	13	1	Triadimefon	2	1
Metaldehyd	34	1	N-(1,1-Dimethylacetyl)-3,5-Dichlorbenzamid	13	1	4-Chlorphenol	2	
Chloridazon	33		Chlorthalonilamid-Benzoesäure (R 611965)	12	1	Bromacil	1	1
Dimethachlor-Sulfonsäure (CGA354742)	31	1	Fluroxypyr	12	1	Clodinafop	1	1
MCPA	31		Metazachlor-Sulfonsäure (BH479-8)	12	1	Dieldrin	1	1
Metaxylsäure-1-carbonsäure (CGA 108906)	30		Propiconazol	12	1	Dimethachlor-thiopropionsäure (SYN 528702)	1	1
			Triadimenol	12	1	Dimethoat	1	1
			Fonicamid	11	1	Fenoxaprop	1	1
			Metribuzin-desamino	11	1	loxynil	1	1
			Dinoseb	10		Mesosulfuron-methyl	1	1
			Epoxiconazol	10	1	Pirimicarb-desmethyl	1	1
			Metaxyl	10		Prometryn	1	
			Propyzamid	10	1	Prothioconazol	1	1
			Desisopropylatrazin-2-Hydroxy	8		Pyroxsulam	1	1
			Dimethyltolylsulfamid (DMST)	7	1	Terbacil	1	1
			Fluazifop	7	1	Thiamethoxam	1	1
			Metamitron	7				
			Metribuzin	7				
			Terbutylazin-2-hydroxy	7				
			Desethylterbutylazin	6				
			MCPB	6	1			
			Metazachlor-Säure (BH479-4)	6	1			
			Terbutylazin	6				

Aktører, der er involveret i overvågningen af pesticider i grundvandet og drikkevandet

Roller

Ønsker til fremtiden

